

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమద్భగవద్గీతాసూపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే

॥ కర్మయోగో నామ తృతీయోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ కర్మయోగో నామ తృతీయోఽధ్యాయః ॥

అర్జున ఉవాచ

జ్యాయసీ చేత్యర్మణస్తే మతా బుద్ధిర్జనార్దన |
తత్కిం కర్మణి ఘోరే మాం నియోజయసి కేశవ || 3.1 ||

వ్యామిశ్రేణేవ వాక్యేన బుద్ధిం మోహయసీవ మే |
తదేకం వద నిశ్చిత్వ యేన శ్రేయోఽహమాప్నుయాం || 3.2 ||

శ్రీభగవానువాచ
లోకేఽస్మిన్ ద్వివిధా నిష్ఠా పురా ప్రోక్తా మయాఽనఘ |
జ్ఞానయోగేన సాంఖ్యానాం కర్మయోగేన యోగినాం || 3.3 ||

న కర్మణామనారంభాన్నైష్కర్మ్యం పురుషోఽశ్నుతే |
న చ సన్న్వసనాదేవ సిద్ధిం సమధిగచ్ఛతి || 3.4 ||

న హి కశ్చిత్క్షణమపి జాతు తిష్ఠత్యకర్మకృత్ |
కార్యతే హ్యవశః కర్మ సర్వః ప్రకృతిజైర్గుణైః || 3.5 ||

కర్మేంద్రియాణి సంయమ్య య ఆస్తే మనసా స్మరన్ |
ఇంద్రియార్థాన్విమూఢాత్మా మిథ్యాచారః స ఉచ్యతే || 3.6 ||

యస్త్వింద్రియాణి మనసా నియమ్యారభతేఽర్జున |
కర్మేంద్రియైః కర్మయోగమసక్తః స విశిష్యతే || 3.7 ||

నియతం కురు కర్మ త్వం కర్మ జ్యాయో హ్యకర్మణః |
శరీరయాత్రాఽపి చ తే న ప్రసిద్ధ్యేదకర్మణః || 3.8 ||

యజ్ఞార్థాత్కర్మణోఽన్యత్ర లోకోఽయం కర్మబంధనః |
తదర్థం కర్మ కౌంతేయ ముక్తసంగః సమాచర || 3.9 ||

సహయజ్ఞాః ప్రజాః సృష్ట్యా పురోవాచ ప్రజాపతిః |
అనేన ప్రసవిష్యధ్వమేష వోఽస్త్విష్టకామధుక్ || 3.10 ||

దేవాన్భావయతానేన తే దేవా భావయంతు వః |
పరస్పరం భావయంతః శ్రేయః పరమవాప్స్యథ || 3.11 ||

ఇష్టాన్భోగాన్వి వో దేవా దాస్యంతే యజ్ఞభావితాః |
తైర్దత్తానప్రదాయైభ్యో యో భుంక్తే స్తేన ఏవ సః || 3.12 ||

యజ్ఞశిష్టాశినః సంతో ముచ్యంతే సర్వకిల్బిషైః |
భుంజతే తే త్వఘం పాపా యే పచంత్యాత్మకారణాత్ || 3.13 ||

అన్నాద్భవంతి భూతాని పర్జన్యాదన్నసంభవః |
యజ్ఞాద్భవతి పర్జన్యో యజ్ఞః కర్మసముద్భవః || 3.14 ||

కర్మ బ్రహ్మోద్భవం విద్ధి బ్రహ్మాఽక్షరసముద్భవం |
తస్మాత్సర్వగతం బ్రహ్మ నిత్యం యజ్ఞే ప్రతిష్ఠితం || 3.15 ||

ఏవం ప్రవర్తితం చక్రం నానువర్తయతీహ యః |
అఘాయురింద్రియారామో మోఘం పార్థ స జీవతి || 3.16 ||

యస్త్యాత్మరతిరేవ స్యాదాత్మతృప్తశ్చ మానవః |
ఆత్మన్యేవ చ సంతుష్టస్తస్య కార్యం న విద్యతే || 3.17 ||

నైవ తస్య కృతేనార్థో నాకృతేనేహ కశ్చన |
న చాస్య సర్వభూతేషు కశ్చిదర్థవ్యపాశ్రయః || 3.18 ||

తస్మాదసక్తః సతతం కార్యం కర్మ సమాచర |
అసక్తో హ్యచరన్కర్మ పరమాప్నోతి పూరుషః || 3.19 ||

కర్మణైవ హి సంసిద్ధిమాస్థితా జనకాదయః |
లోకసంగ్రహమేవాపి సంపశ్యన్కర్తుమర్హసి || 3.20 ||

యద్యదాచరతి శ్రేష్ఠస్తత్తదేవేతరో జనః |
స యత్యమాణం కురుతే లోకస్తదనువర్తతే || 3.21 ||

న మే పార్థాస్తి కర్తవ్యం త్రిషు లోకేషు కించన |
నానవాప్తమవాప్తవ్యం వర్త ఏవ చ కర్మణి || 3.22 ||

యది హ్యహం న వర్తేయం జాతు కర్మణ్యతంద్రితః |
మమ వర్తానువర్తంతే మనుష్యాః పార్థ సర్వశః || 3.23 ||

ఉత్సీదేయురిమే లోకా న కుర్యాం కర్మ చేదహం |
సంకరస్య చ కర్తా స్యాముపహన్యామిమాః ప్రజాః || 3.24 ||

సక్తాః కర్మణ్యవిద్వాంసో యథా కుర్వంతి భారత |
కుర్యాద్విద్వాంస్తథాఽసక్తశ్చిక్ష్ణుర్లోకసంగ్రహం || 3.25 ||

న బుద్ధిభేదం జనయేదజ్ఞానాం కర్మసంగినాం |
జోషయేత్సర్వకర్మాణి విద్వాన్మృక్తః సమాచరన్ || 3.26 ||

ప్రకృతేః క్రియమాణాని గుణైః కర్మాణి సర్వశః |
అహంకారవిమూఢాత్మా కర్తాఽహమితి మన్యతే || 3.27 ||

తత్త్వవిత్తు మహాబాహో గుణకర్మవిభాగయోః |
గుణా గుణేషు వర్తంత ఇతి మత్వా న సజ్జతే || 3.28 ||

ప్రకృతేర్గుణసంమూఢాః సజ్జంతే గుణకర్మసు |
తానకృత్స్నవిదో మందాన్కృత్స్నవిన్న విచాలయేత్ || 3.29 ||

మయి సర్వాణి కర్మాణి సన్న్యస్యాధ్యాత్మచేతసా |
నిరాశీర్నిర్మమో భూత్వా యుధ్యస్వ విగతజ్వరః || 3.30 ||

యే మే మతమిదం నిత్యమనుతిష్ఠంతి మానవాః |
శ్రద్ధావంతోఽనసూయంతో ముచ్యంతే తేఽపి కర్మభిః || 3.31 ||

యే త్వేతదభ్యసూయంతో నానుతిష్ఠంతి మే మతం |
సర్వజ్ఞానవిమూఢాంస్తాన్విద్ధి నష్టానచేతసః || 3.32 ||

సదృశం చేష్టతే స్వస్యాః ప్రకృతేర్జ్ఞానవానపి |
ప్రకృతిం యాంతి భూతాని నిగ్రహాః కిం కరిష్యతి || 3.33 ||

ఇంద్రియస్యేంద్రియస్యార్థే రాగద్వేషౌ వ్యవస్థితౌ |
తయోర్న వశమాగచ్ఛేత్తౌ హ్యాస్య పరిపంథినౌ || 3.34 ||

శ్రేయాన్స్వధర్మో విగుణః పరధర్మాత్స్వనుష్ఠితాత్ |
స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః పరధర్మో భయావహాః || 3.35 ||

అర్జున ఉవాచ
అథ కేన ప్రయుక్తోఽయం పాపం చరతి పూరుషః |
అనిచ్ఛన్నపి వార్ష్ణేయ బలాదివ నియోజితః || 3.36 ||

శ్రీభగవానువాచ
కామ ఏష క్రోధ ఏష రజోగుణసముద్భవః |
మహాశనో మహాపాపా విధ్యేనమిహ వైరిణం || 3.37 ||

ధూమేనావ్రియతే వహ్నిర్యథాదర్శ్యో మలేన చ |
యథోల్బేనావృతో గర్భస్తథా తేనేదమావృతం || 3.38 ||

ఆవృతం జ్ఞానమేతేన జ్ఞానినో నిత్యవైరిణా |
కామరూపేణ కౌంతేయ దుష్పూరేణానలేన చ || 3.39 ||

ఇంద్రియాణి మనో బుద్ధిరస్యాధిష్ఠానముచ్యతే |
ఏతైర్విమోహయత్యేష జ్ఞానమావృత్య దేహినం || 3.40 ||

తస్మాత్త్వమింద్రియాణ్యాదౌ నియమ్య భరతర్షభ |
పాప్మానం ప్రజహి హ్యేనం జ్ఞానవిజ్ఞాననాశనం || 3.41 ||

ఇంద్రియాణి పరాణ్యాపలరింద్రియేభ్యః పరం మనః |
మనసస్తు పరా బుద్ధిర్యో బుద్ధేః పరతస్తు సః || 3.42 ||

ఏవం బుద్ధేః పరం బుద్ధ్యా సంస్తభ్యాత్మానమాత్మనా |
జహి శత్రుం మహాబాహో కామరూపం దురాసదం || 3.43 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భగవద్గీతాసూపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే కర్మయోగో నామ తృతీయోఽధ్యాయః ||